

فقہ مصور عبادات

آسان سازی و آموزش احکام اسلام

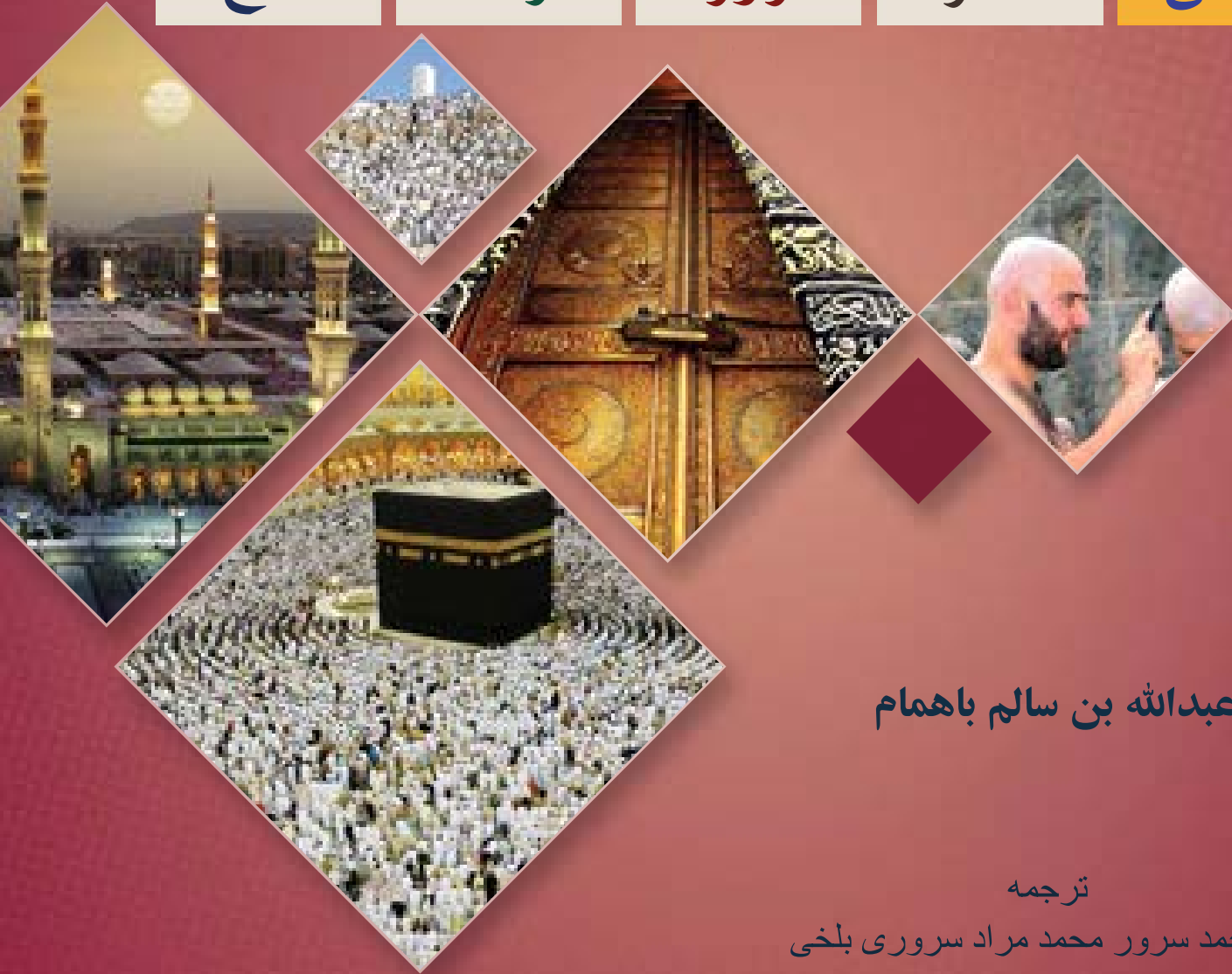
حج

زکات

روزہ

نماز

پاکی

د. عبدالله بن سالم باہمام

ترجمہ

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

زیارت مدینہ منورہ، فضیلت و منزات آن

زیارت مدینه منوره، فضیلت و منزلت آن

مطالب

نامهای شهر پیامبر

فضیلت شهر پیامبر

از ویژگیهای شهر پیامبر

حکم زیارت مسجد نبوی ﷺ احکام زیارت و آداب آن

اشتباهات و آگاهیها در زیارت

به سختی زندگی^(۳) آن پایدار ماند، من شفیع و یا شاهد او در روز قیامت هستم^(۴))).

۲. از ابی هریره^(۵) روایت است که نبی اکرم ﷺ فرمودند: ((به من امر شده به قریه ای^(۵) که به سایر قریه ها غلبه میکند^(۶) و برایش یثرب میگویند^(۷)، هجرت کنم، که آن مدینه است، مردم اشرار^(۸) را میراند، مانند اینکه منافخ^(۹) کوره آهنگر پلیدیهای آهن^(۱۰) را دور می کنند^(۱۱))).

(۳) اللأواء: سختی و تنگدستی.

(۴) به روایت مسلم.

(۵) به من امر شده به قریه ای: به هجرت به آن و مسکن گزیدن به آن امر شدم.

(۶) تأکل القرى: مردمانش به سایر سرزمینها غلبه میکنند، و مرکز لشکرهای اسلام میگردد.

(۷) به آن یثرب میگویند: در جاهلیت یثرب مینامیدند، و شایسته است که برایش مدینه گفته شود.

(۸) تنفی الناس: اشرار را از میان مردم بیرون میسازد.

(۹) الکیر: منافخی که بوسیله آن آهنگر آتش کوره اش را باد میزند.

(۱۰) خبث الحديد: پلیدیها و زنگهای آهن.

(۱۱) به اتفاق بخاری و مسلم.

نامهای شهر پیامبر

۱. المدينة: الله تعالی فرموده است: (میگویند، زمانیکه به مدینه برگشتیم، عزتمند ما خوار و ذلیل را از آن بیرون کند)
(منافقون: ۸)

۲. طابة: از جابر بن سمره^(۱) روایت است که فرمود: رسول الله ﷺ را شنیدم که فرمودند: ((الله تعالی مدینه را طابه نامیده اند^(۲))).

۳. طيبة: زید بن ثابت^(۳) از نبی اکرم ﷺ روایت کرده که فرمودند: ((این طيبة است، گناهان را محو میکند، چنانکه آتش پلیدی نقره را نابود میکند^(۴))).

فضائل شهر پیامبر

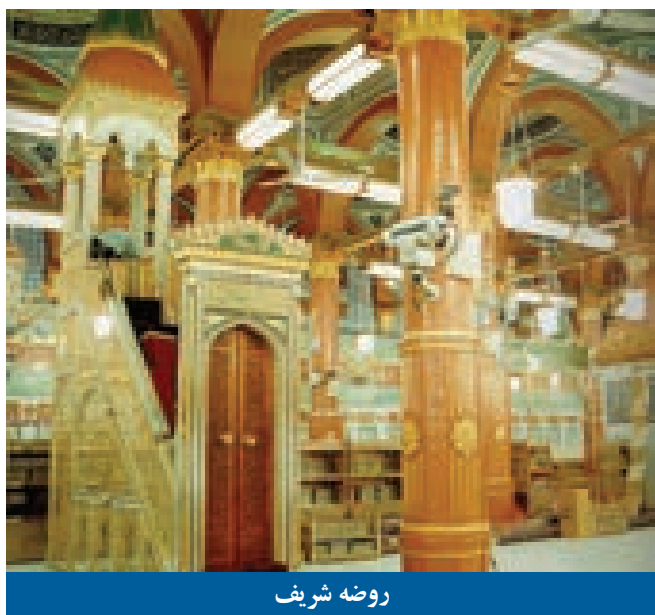
۱. از سعد بن ابی وقاص^(۱) روایت است که فرمود: رسول الله ﷺ فرمودند: ((مدینه برایشان بهتر است اگر میدانستند، کسی آنرا ترک نمیکند با رغبت خودش، مگر اینکه الله تعالی بعوض او کسی که بهتر است را جا میدهد، هر کسیکه

(۱) به روایت مسلم.

(۲) به اتفاق بخاری و مسلم.

۳. در آن روزه ای از روزه های بهشت میباشد، که نماز خواندن در آن سنت است.

از ابی هریره رضی الله عنه روایت شده که نبی اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: ((میان خانه و منبرم روزه ای از روزه های بهشت است، و منبرم بر سر حوض من میباشد)).^(۳)

روضه شریف

۴. مسیح دجال در آخر زمان ظهور میکند به آن داخل نمی شود، و طاعون^(۴) نیز به آن نمیرسد.

از انس بن مالک رضی الله عنه روایت است که فرمود: رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: ((دجال به مدینه میآید، فرشتگان را پاسداران مدینه می یابد، طاعون و دجال بخواست الله متعال به این شهر داخل نمی شوند)).^(۵)

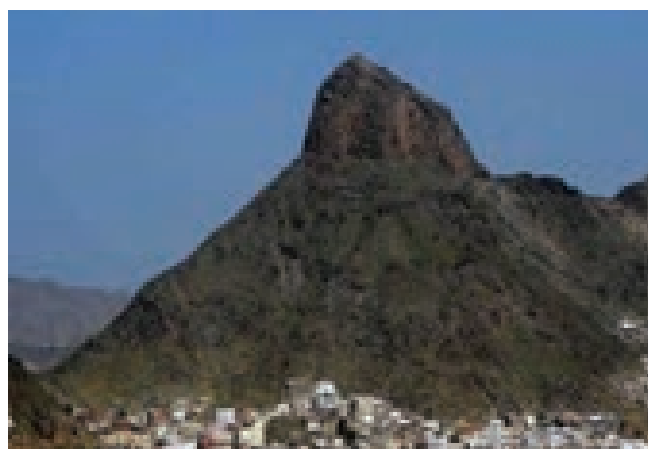
۵. رسول الله صلی الله علیه و آله برای برکت در آن دعا کرده اند.

از انس رضی الله عنه از نبی اکرم صلی الله علیه و آله روایت است که فرمودند: ((بار الها برکت مدینه را دوچند مکه بگردان)).^(۶)

از ویژگیهای مدینه منوره

۱. حرم امنی که میان عیر و ثور- دو کوهی است- امتداد یافته، درختانش قطع نمی شود، و صیدش نیز شکار نمی شود.

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: ((مدینه میان عیر و ثور، حرم است، کسیکه در آن بدعتی مخالف سنت ایجاد کند، و یا بدعت کاری را مأوی دهد، لعنت الله و فرشتگان وهمه مردم بر او باد)).^(۱)

کوه ثور

کوه عیر

۲. نماز در آن چند برابر اجر دارد.

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: ((یک نماز در مسجد من بهتر است از هزار نماز در غیر از آن، مگر مسجد الحرام)).^(۲)

(۱) به اتفاق بخاری و مسلم.

(۲) به روایت بخاری.

(۳) به اتفاق بخاری و مسلم.

(۴) طاعون: بیماری پلیدی است.

(۵) به روایت ترمذی.

(۶) به اتفاق بخاری و مسلم.

حکم زیارت مسجد پیامبر ﷺ

زیارت مسجد پیامبر ﷺ از شرطها ویا ارکان ویا واجبات حج نمی باشد، بلکه سنتی است، که در هر وقت مشروع میباشد.

باید که مقصود از زیارت، نماز خواندن در مسجد نبوی باشد، نه زیارت قبر پیامبر ﷺ، از ابی هریره رضی الله عنه از نبی اکرم ﷺ روایت است که فرمودند: ((رخت سفر بسته نمیشود مگر به سوی سه مسجد: مسجد الحرام، و مسجد پیامبر ﷺ، و مسجد اقصی)).^(۱)

شیخ الإسلام ابن تیمیة فرمود: ((اگر مقصود از سفر زیارت قبر نبی اکرم ﷺ باشد، نه ادای نماز در مسجد پیامبر ﷺ ائمه واکثر علماء آنرا نامشروع میدانند، چیزیکه به آن امر نشده اند، واحادیثیکه در مورد زیارت قبر نبی اکرم ﷺ موجود است به اتفاق علمای حدیث همه آنها ضعیف میباشد، بلکه احادیث موضوعی میباشد که از صاحبان سنن مورد اعتماد کسی آنرا روایت نکرده، و هیچ یک از ائمه نیز با آن استناد نکرده اند)).^(۲)

احکام زیارت و آداب آن

۱. زائر هنگامیکه به مسجد نبوی میرسد پای راست خود را پیش کرده وارد مسجد میشود و میگوید: ((ای بارالها درهای رحمت خود را بر من بگشا)).^(۳)
۲. دو رکعت نماز تحیه مسجد بخواند، اگر در روضه شریفه اداء کرد بهتر است.
۳. زیارت قبر نبی اکرم ﷺ و دو یار با وفایش ابوبکر رضی الله عنه و عمر رضی الله عنه سنت است، در برابر قبر نبی اکرم ﷺ با ادب و با صدای پائین درود میفرستد، پس از آن بر ابی بکر رضی الله عنه و سپس به عمر فاروق رضی الله عنه سلام میدهد.
۴. برای زائر مسجد نبوی سنت است تا نمازهای پنجگانه را در مسجد پیامبر ﷺ اداء کند، ودر آنجا ذکر الله و دعاء بسیار کند، و نمازهای نفلی به ویژه در روضه شریف بیشتر بخواند.
۵. سنت آنست که به زیارت مسجد قباء برای ادای نماز برود،

اگر این زیارت در روز شنبه باشد بهتر است، بدلیل حدیث ابن عمر رضی الله عنه که فرمود: ((رسول الله ﷺ به مسجد قباء سوار بر مرکب ویا پیاده می آمدند، ودر آنجا دو رکعت نماز میخواندند)) و در لفظ دیگر: ((به قباء میآمدند یعنی هر روز شنبه)).^(۴)

۶. زیارت قبرهای بقیع^(۵)، و شهدای احد بویژه قبر حمزه رضی الله عنه نیز سنت است، زیرا که نبی اکرم ﷺ به زیارت آنها میرفتند، و برای شان دعاء میکردند، و چنین می فرمودند: ((سلام بر شما مؤمنان و مسلمانان اهل این سرزمین، و ما هم بخواست الله به شما خواهیم پیوست، از الله برای ما و شما عافیت مسئلت میکنم)).^(۶)

اشتباهات و آگاهیها در زیارت

۱. عزم سفر و رخت سفر بستن به مقصد زیارت قبر و اماکن باستانی مدینه منوره، و مشروع آنست که رخت سفر برای زیارت مسجد نبوی و ادای نماز در آن باشد که زیارت قبر را نیز در بر میگیرد.
 ۲. در حال دعاء رو به سمت قبر کردن.
 ۳. تقاضا کردن از نبی اکرم ﷺ و خواستن نیازها از ایشان نه از الله عزوجل که شرک بزرگ میباشد.
 ۴. بوسیدن و مالیدن چیزی به دیوارهای حجره قبر بقصد تبرک جوئی، که از بدعت های محرمه واز وسائل شرک میباشد.
 ۵. بلند کردن صدا در نزد قبر نبی اکرم ﷺ و ایستادن بسیار، و تکرار سلام از دور هر وقتیکه داخل شود، و نیز گذاشتن دست راست بر دست چپ بالای سینه مانند نماز خواندن. از فضائل مدینه منوره
- از عبدالله بن زید روایت است که فرمود: رسول الله ﷺ فرمودند: (ابراهیم رضی الله عنه مکه را حرم قرار داد و برایش دعا کرد، چنانکه ابراهیم رضی الله عنه مکه را حرم گردانید، من مدینه را حرم گردانیدم، و به مد و صاعش - دو نوع پیمانانه است - دعاء کردم مانند دعای ابراهیم رضی الله عنه برای مکه). به روایت بخاری و مسلم.

(۴) به روایت مسلم.
(۵) بقیع: گورستانی که شماری زیادی از صحابه کرام مدفون هستند.
(۶) به روایت مسلم.